

2569 3. Beh. af Forstl. t. Finanslov f. Finansåret fra 1. April 1877 til 31. Marts 1878. 2570

og virkelig tilsidst føre den Sag igjennem til Seir, som Møretallet har kæmpet for; thi det er ikke en personlig Fjenders Sag, og det er ikke engang en personlig Sag for alle os, der høre til Møretallet, men det er en Folkesag, der maa føres igjennem, dersom det danske Folk skal fortsætte sin Levemaade og sin Livsudvikling paa en for dette virkelig helbig Maade. (Stemmer: Levemaade!) Ja, de Herrer ovre ved Binduet havde travlt med mine enkelte Ord; men jeg maa dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der er Andet end Rjød og Brød og flige Ting, som hedder Levemaade. Jeg vilde ønske, at de Herrer undertiden havde noget Mere af den Slags Levemaade, som i det Mindste jeg sætter høi Pris paa. Jeg tror, at det danske Folk har en politisk Levemaade saa vel som et politisk Formaal, man kalder det nu Levevis, eller hvad man vil; det gjør Intet til Sagen. Det er min Overbevisning, og det udtaler jeg her i god Fortrosthed til at ville stemme for Finansloven, som den nu foreligger, og fastholde denne min Stilling, at den Sag, som nu føres frem, er ikke vor egen, men i egentligste Forstand en Folkesag og skal nok vinde frem til Seir.

Lange: Det er nogle Bemærkninger overfor den høitærede Conseilpræsident, jeg skal tillade mig at gjøre. — Jeg skal da først omtale den ærede Conseilpræsidents Uttringer om, at det er hans Ønske at stille sig mæglende mellem Folkethinget og Landstinget og frembringe en Overenskomst mellem dem. Jeg skal med Hensyn hertil blot sige til den høitærede Conseilpræsident, at det er en meget slem Ting ved hans Mægling, at der ikke er et eneste Mennekte af alle hans Modstandere, som kan se, at han vil Mægling; thi de, der skulde se, at der var Sind til Overenskomst og Mægling tilstede, maatte jo dog være Modstanderne, de, med hvem der skulde mægles. Det er netop derfor, den høitærede Conseilpræsident ikke kan vente Anerkendelse fra vor Side, og det er Grunden til, at vi anse hans Ministerium for at være en Umulighed med Hensyn til at gennemføre Noget, som er heldigt for Landet. — Den høitærede Conseilpræsident udtalte sig om Lyngdepunktet, om, at det beoede paa Folkethinget selv, om Lyngdepunktet skulde ligge der eller ikke, og det er jo ogsaa udtalt, navnlig af det ærede Medlem for Åhsjæld Amts 2den Valgkreds (Sagb); men det forekommer mig, at baade den høitærede Ministers og det ærede Medlems Udtalelser gif ud paa, at, naar Folke-

thinget vilde stille sig saaledes, at Godseierne og Embedsmændene ovre i Landstinget sagde: Ja, nu er det Liden, at vi med god Villie og frivillig overgive Benstre i Folkethinget Magten, saa frygter jeg for, at, dersom vi skulde vente derpaa, saa maatte vi vente til Dommendag, om der ellers vil vedblive at være et Benstreparti og et Demokrati her i Thinget. — Med Hensyn til den ærede Conseilpræsidents Udtalelse om, at Fortolkningen laa hos Domstolene, skal jeg sige, at de mange Ministerresolutioner i Ministerials og Lovtidenden vidne dog om, at den høie Regjering benytter sig af Lovfortolkninger i et meget vidt Omfang. Men for Resten skal jeg sige, at, selv om den ligger hos Domstolene, er det jo dog det samme Parti, der har regjeret her i Landet nu i en lang Række, lige siden den frie Forfatning, og som har fortolket Lovene, i alt Fald indirekte. Thi hvem beskikket Dommerne? Er det ikke Regjeringen, og have vi haft Andet end Høire-Regjeringer siden den frie Forfatning (Bust: Jo, een Gang i 2 Maanedere). Man siger: i to Maanedere. Men der kunde ikke være mange Dommere eller Embedsmænd at beskikke i den Tid. Det er altfaa det, der dreier sig om: den udøvende Magt og den dømmende Magt. Den udøvende Magt er hos Regjeringen; Regjeringen er en Høire-Regjering og har været det siden den frie Forfatning. Den dømmende Magt er hos Domstolene. Den høitærede Conseilpræsident siger, at Dommerne ere uafhængige og uaffættelige. Dette gjælder naturligvis for Overdommerens Bedkommende, men ikke for Underdommerens; de ere hverken uafhængige eller uaffættelige. Det er altfaa Regjeringen og de forhenværende Regjeringer, som have beskikket Dommerne, der skulle fortolke Lovene i sidste Instant, og det er derfor, at vi fra vor Side kæmpe for at faae en Forandring i Ministeriet, en Forandring i Administrationen, da vi ikke anse det for berettiget, at det Parti, som nu udgjør et Mindretal af Folket, skal have Lov til ubelukkende at administrere Landet og fortolke og fuldbyrde Lovene.

Ordføreren (Berg): Jeg skal ikke opholde det høie Thing ret længe, da jeg antager, at vi Alle ønske at afslutte denne Forhandling endnu i dette Formiddagsmøde. Jeg skal blot gjøre et Par korte Bemærkninger om dette Finanslovsforslags Resultat. Ved Forelæggelsen af Lovforslaget omfattede hele Indtægtsiden, §§ 2—10: 47,211,064 Kr. 40 Ø. og hele Udgiftsiden §§ 12—27: 45,286,204 Kr. 81 Ø. Det